

คู่มือการประเมิน
คลินิกไร้พุง คุณภาพ
(DPAC Quality)

กองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

บทที่ 1

ขั้นตอนการพัฒนา และประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ

การดำเนินงานเพื่อพัฒนาคลินิกไร้พุงคุณภาพ ตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐเป็นกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานมีองค์ประกอบดังนี้

1. การนำองค์กร
2. การวางแผนและบริหารเชิงกลยุทธ์
3. การมุ่งเน้นผู้รับบริการ/ประชาชน
4. การวัด วิเคราะห์และการจัดการความรู้
5. การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล
6. การจัดการขบวนการ
7. ผลลัพธ์การดำเนินงาน

ซึ่งกลยุทธ์ทั้ง 7 ประการข้างต้นจะต้องมีการผสมผสานกันเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการพัฒนาสาธารณสุข โรงพยาบาลในสถานบริการสาธารณสุข มีผู้อาศัยและปฏิบัติงานเป็นสถานที่เพื่อการมีสุขภาพดี (Healthy Setting) เป็นองค์กรที่จะส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพพลานามัยของคนและสิ่งแวดล้อม ในชุมชน เพื่อก่อให้เกิดความเข้มแข็งของคนในชุมชน ในการพัฒนาตนเอง เพื่อการมีสุขภาพและสมรรถภาพอย่างเต็มขีดความสามารถ โรงพยาบาลในสถานบริการสาธารณสุข มีการดำเนินงานแบบผสมผสานการส่งเสริมสุขภาพ เข้ากับวิถีชีวิตและชุมชน ต่อไป

ขั้นตอนการพัฒนาคลินิกไร้พุงคุณภาพ ในโรงพยาบาล สำหรับสถานบริการสาธารณสุข

1. การกำหนดนโยบายของหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ โดยเริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และแนวทางการดำเนินงาน ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้ดำเนินการ บุคลากรทุกระดับในโรงพยาบาล
2. กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายการดำเนินงานคลินิกไร้พุงคุณภาพ การจัดเตรียมเอกสาร ข้อมูลต่างๆ เพื่อเผยแพร่ให้ทีมงานและผู้เกี่ยวข้อง ได้รับทราบ เพื่อขอความร่วมมือและการสนับสนุน
3. การกำหนดทีมงานและผู้ประสานงานเพื่อการดำเนินงาน ซึ่งทีมงาน ดังกล่าวจากหน่วยงานสถานบริการสาธารณสุขที่มีบทบาทโดยตรงที่จะ ขับเคลื่อนการดำเนินงานและสนับสนุนกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค
4. การจัดทำแผนงานและการบริหารจัดการ หน่วยงานสถานบริการ สาธารณสุขจะต้องมีการจัดทำแผนงาน กิจกรรม และงบประมาณสนับสนุน เพื่อให้เกิดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งแผนงานดังกล่าวจะต้องมาจากการร่วมมือ ร่วมใจในระหว่างทีมงาน บุคลากรของหน่วยงานและภาคีเครือข่าย ที่เกี่ยวข้อง
5. การให้ข้อมูลและสร้างความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ แผนงานโครงการ หน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ของแผนงานโครงการดังกล่าว
6. หน่วยงานสถานบริการสาธารณสุขต้องให้การสนับสนุนทรัพยากร ทั้งด้านกำลังคน สถานที่และงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน

7. การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการจะต้องมีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจากภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอน

8. การติดตามผลการดำเนินงาน และรวบรวมข้อมูลในระหว่างการทำงาน ผลลัพธ์และข้อขัดข้องที่เกิดขึ้น

9. การพัฒนาวิธีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในระหว่างสถานบริการสาธารณสุข แต่ละระดับ เพื่อการพัฒนากระบวนการคลินิกไร้พุงคุณภาพ

10. การประเมินผล เพื่อให้ทราบ/ปัญหา อุปสรรค ความก้าวหน้าและความสำเร็จในการดำเนินงาน

11. การเผยแพร่ข้อมูล และประสบการณ์การดำเนินงานให้กับผู้บริหาร และเครือข่ายอื่นๆ

การประเมินผลการดำเนินงานเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สามารถแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้า ความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และผลกระทบของกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงาน การประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ ต้องพิจารณาในภาพรวมของการพัฒนากิจกรรมที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่างๆ มากกว่าการประเมินผลโครงการใดโครงการหนึ่ง การประเมินผลจะต้องพิจารณาถึงตัวชี้วัดต่างๆ ที่ได้มีการกำหนดไว้ ดังนั้น กรอบการประเมินผลจะต้องประกอบด้วย

ปัจจัยนำเข้า - ทรัพยากรต่างๆ เช่น เงิน วัสดุอุปกรณ์ องค์ความรู้ การบริหารจัดการ เป็นต้น

กระบวนการ - ขั้นตอนกิจกรรมต่างๆ เพื่อการส่งเสริมสุขภาพ ที่ดำเนินการในคลินิกไร้พุงคุณภาพ

ผลผลิต	- ผลที่ได้รับจากกระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ ครอบคลุมหรือปริมาณการให้บริการของบุคลากรที่สอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของสถานบริการสาธารณสุข เพื่อให้เกิดการดูแลส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคของประชาชน
ผลลัพธ์	- ความสำเร็จที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของงาน เช่น มีคลินิกออกกกำลังกายในการป้องกันและบำบัดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง มีผลงานเด่นของ รพศ./รพท. รพช. รพ.สต. ในด้านระบบสนับสนุนเทคโนโลยี นวัตกรรม/กระบวนการ เป็นต้น
ผลกระทบ	- การเปลี่ยนแปลงด้านอัตราป่วย อัตราตาย ภาวะทุพโภชนาการ และอัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลง

ดังนั้น การประเมินผลการดำเนินงานคลินิกไร้พุงคุณภาพ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมิน ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ และการประเมินผลจะต้องสามารถแสดงให้เห็นถึงหลักฐานของการที่คลินิกไร้พุงที่ได้มีการพัฒนาตนเองจนเป็นคลินิกไร้พุงคุณภาพต่อไป

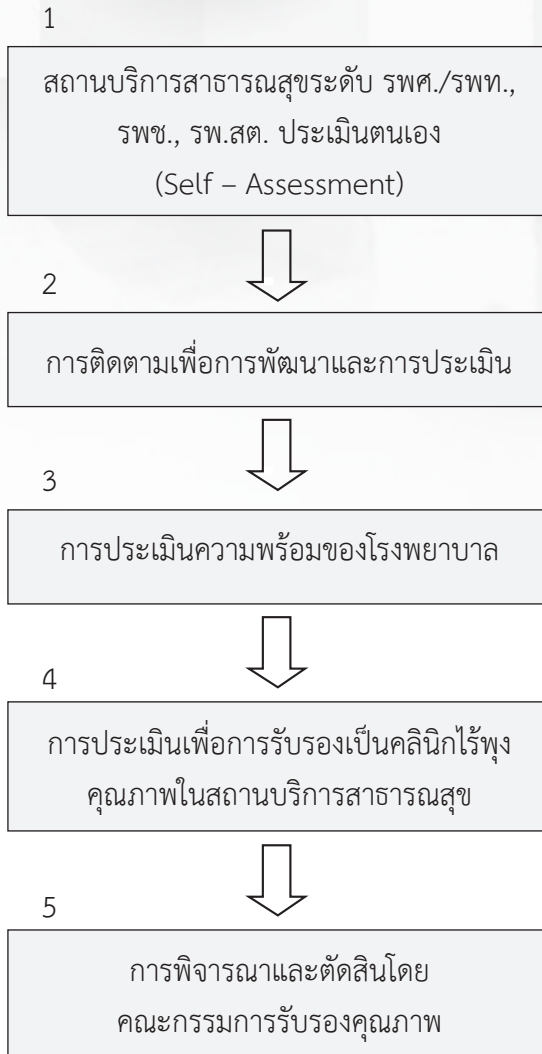
ขั้นตอนการพัฒนา การประเมิน และการพิจารณารับรองเป็นคลินิกไร้พุงคุณภาพ

- ขั้นตอนที่ 1** คลินิกไร้พุงในสถานบริการสาธารณสุขแต่ละระดับ ประเมินตนเอง เพื่อทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงานให้เห็นภาพรวมของระดับการพัฒนาตนเองเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้อง และ การพัฒนาคุณภาพหน่วยงานสถานบริการสาธารณสุข
- ขั้นตอนที่ 2** การติดตามเพื่อการพัฒนาและประเมิน เป็นกระบวนการเตรียมความพร้อมของสถานบริการสาธารณสุข ที่จะพัฒนาเป็นคลินิกไร้พุงคุณภาพ เช่น พัฒนาข้อมูลของโรงพยาบาล จากรายงานตัวชี้วัดต่างๆ เพื่อเป็นหลักฐาน และเตรียมความพร้อมในการติดตามเพื่อให้สามารถดำเนินการได้เป็นระยะๆ ตามความเหมาะสม
- ขั้นตอนที่ 3** การประเมินความพร้อมของสถานบริการสาธารณสุข ระดับต่างๆ (Pre Survey) คลินิกไร้พุงคุณภาพในสถานบริการสาธารณสุข ได้แก่ รพศ./รพท. รพช. และรพ.สต. ที่มีความพร้อม สามารถส่งแบบประเมินตนเองไปยังศูนย์อนามัยเขต กรมอนามัย เพื่อขอรับการประเมินความพร้อมก่อนการประเมิน ซึ่งทีมประเมินความพร้อมจะเป็นทีมงานจากศูนย์อนามัยเขต และทีมงานส่วนกลางกรมอนามัย

ขั้นตอนที่ 4 คลินิกไร้พุงในสถานบริการสาธารณสุขที่มีความพร้อมรับการประเมินจากขั้นตอนที่ 2 สามารถสมัครเข้ารับการประเมินเพื่อขอการรับรอง โดยส่งแบบประเมินตนเองที่มีความสมบูรณ์ไปยังศูนย์อนามัยเขต กรมอนามัย

ขั้นตอนที่ 5 การพิจารณารับรองและตัดสิน โดยคณะกรรมการรับรองคลินิกไร้พุงคุณภาพของสถานบริการสาธารณสุข

ขั้นตอนการพัฒนา การประเมิน พิจารณา และรับรองคลินิกไร้พุงคุณภาพ

บทที่ 2

แนวทางในการประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ ในสถานบริการสาธารณสุข (DPAC Quality)

การประเมินและการรับรองคลินิกไร้พุงคุณภาพ ในสถานบริการสาธารณสุข เป็นสิ่งแสดงถึงความก้าวหน้าและความสำเร็จของหน่วยงานสถานบริการสาธารณสุข ได้แก่ รพศ./รพท., รพช. และรพ.สต. ดังนั้น ทีมประเมินและพัฒนาจะต้องมีความเข้าใจอย่างชัดเจนในแนวทางการดำเนินงานตามองค์ประกอบทั้ง 7 ข้อ ความสัมพันธ์ในแต่ละข้อกับผลลัพธ์ของการดำเนินงาน โดยพิจารณาข้อมูลจากแบบประเมินตนเองที่หน่วยงานสถานบริการสาธารณสุขได้ประเมินตนเอง พร้อมการแสดงผลฐานประกอบควบคู่ไปกับการเยี่ยมชมสำรวจ ซึ่งทีมประเมินและพัฒนาจะได้รับการนำเสนอโดยคณะทำงานของโรงพยาบาล และเยี่ยมชมการดำเนินงานต่างๆ ในโรงพยาบาล เพื่อให้มีการประเมินมีแนวทางติดตามทราบประเด็นสำคัญในการพัฒนาแต่ละองค์ประกอบ ทั้งนี้ ให้ประยุกต์ใช้แนวทางการให้คำปรึกษาจากสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล และคู่มือการประเมินโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ

การประเมินและรับรองการเป็นคลินิกไร้พุงคุณภาพในสถานบริการสาธารณสุขจะต้องมีความครอบคลุม 7 องค์ประกอบ ดังนี้คือ

1. การนำองค์กร
2. การวางแผนและบริหารเชิงกลยุทธ์
3. การมุ่งเน้นผู้รับบริการ/ประชาชน
4. การวัดวิเคราะห์และการจัดการความรู้

5. การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

6. การจัดการกระบวนการ

7. ผลลัพธ์การดำเนินงาน

ซึ่งแนวทางการให้คะแนนประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ (DPAC Quality) ใช้แนวทางการให้คะแนนประเมินโดยผลการประเมิน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับดีเยี่ยม	มีค่าคะแนนรวมเท่ากับ	90-100	(ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ 4)
ระดับดีมาก	มีค่าคะแนนรวมเท่ากับ	80-89	(ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ 3)
ระดับดี	มีค่าคะแนนรวมเท่ากับ	70-79	(ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ 2)
ระดับพอใช้	มีค่าคะแนนรวมเท่ากับ	60-69	(ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ 1)
ระดับปรับปรุง	มีค่าคะแนนรวมเท่ากับ	น้อยกว่า 60	(ไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพต้องปรับปรุง)

บทที่ 3

แนวทางการเขียนรายงาน

ผู้เยี่ยมชมสำรวจจะต้องมีการบันทึกข้อมูลของคลินิกไร้พุงคุณภาพ ในสถานบริการสาธารณสุขแต่ละระดับ ได้แก่ รพศ./รพท.,รพช., รพ.สต. และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ในสังกัดกรมอนามัย ระหว่างที่มีการนำเสนอผลงานและเยี่ยมชมกิจกรรม ข้อมูลดังกล่าวสามารถรวบรวมและวิเคราะห์ได้จาก การนำเสนอของทีมงานโรงพยาบาล การซักถาม การสังเกต และจากหลักฐานเอกสารบางอย่าง ซึ่งผู้เยี่ยมชมสำรวจจะต้องจดบันทึกข้อมูลต่างๆ เพื่อเตรียมการสรุปผลนำเสนอให้กับโรงพยาบาล เมื่อเสร็จสิ้นการเยี่ยมชมสำรวจ (Exit Conference) เพื่อความสะดวกในการจดบันทึกข้อมูล ผู้เยี่ยมชมสำรวจสามารถบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกข้อมูลสำหรับผู้ประเมิน ซึ่งจะประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ชื่อของโรงพยาบาล ชื่อของผู้ประเมิน และเนื้อหาสาระซึ่งแสดงถึง จุดแข็ง และความสำเร็จของโรงพยาบาล ข้อเสนอแนะจากทีมประเมินและ ผลการสำรวจ และการประเมินแยกรายองค์ประกอบที่แสดงถึงความสำเร็จ ข้อเสนอแนะ และคำแนะนำทั้ง 7 องค์ประกอบ ซึ่งผู้ประเมินแต่ละคนจะต้อง บันทึกข้อมูลการปฏิบัติการเพื่อให้ผู้รับผิดชอบในการเขียนเป็นรายงาน และการตัดสินใจให้คะแนนในแต่ละองค์ประกอบ ผู้ประเมินแต่ละคนจะต้องบันทึก ข้อมูลการปฏิบัติการเพื่อให้ผู้รับผิดชอบในการเขียนรายงาน และการตัดสินใจ คะแนนในแต่ละองค์ประกอบ โดยเป็นมติเอกฉันท์ของทีมงาน

วิธีการเขียนรายงาน

ผู้เขียนรายงานจะต้องนำข้อมูลของโรงพยาบาล ที่ได้รับมาวิเคราะห์ เรียบเรียง และเขียนเป็นรายงานผลการเยี่ยมสำรวจเพื่อการรับรองการประเมิน สถานบริการสาธารณสุขระดับต่างๆ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของโรงพยาบาลตั้งแต่ ขนาดของโรงพยาบาล จำนวนเตียง จำนวนบุคลากร ข้อมูลด้านประชากร ที่รับผิดชอบ ตลอดจนพื้นที่ และสถานการณ์ด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ของประชาชน

2. ผลการเยี่ยมสำรวจที่พิจารณาตามองค์ประกอบทั้ง 7 ข้อ ระดับ ของคะแนนที่ได้รับในแต่ละข้อ รายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบที่เด่นชัด มีข้อมูลยืนยันหรือสามารถเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงจากตัวชี้วัด และ แสดงถึงความสำเร็จของหน่วยงานสถานบริการสาธารณสุขในการดำเนินการ

3. ข้อเสนอเพื่อการพัฒนาต่อเนื่อง เป็นข้อเสนอแนะที่ทีมงานได้ พิจารณา และน่าจะมีการพัฒนาเพิ่มเติม เพื่อความก้าวหน้าของหน่วยงานสถาน บริการสาธารณสุขในระยะต่อไป

4. สิ่งที่น่าชื่นชม ทีมงานจะต้องมีการระบุความสำเร็จ หรือกิจกรรม ที่น่าชื่นชมของหน่วยงานสถานบริการสาธารณสุขที่จะต้องดำเนินการต่อไป และสามารถเป็นแบบอย่างให้กับโรงพยาบาลอื่นๆ ได้

**แบบบันทึกข้อมูลสำหรับผู้ประเมิน
เพื่อเข้าเยี่ยมสำรวจโรงพยาบาล
ในสถานบริการสาธารณสุข**

แบบบันทึกข้อมูลสำหรับผู้ป่วย

1. ชื่อของหน่วยงานสถานบริการสาธารณสุขโรงพยาบาล.....
อำเภอ จังหวัด
2. วัน/เดือน/ปี ที่ไปประเมิน
3. ชื่อ - นามสกุล ของผู้ประเมิน
4. เนื้อหา/สาระ
สรุปสาระสำคัญ (ไม่ควรเกิน 1 หน้ากระดาษ)
 - จุดแข็งและความสำเร็จของโรงพยาบาลในกิจกรรมด้านส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคในช่วง 12 เดือน ที่ผ่านมา
 - ผลความสำเร็จและข้อเสนอแนะจากทีมประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ (เพื่อเป็นสื่อชี้แสดงว่าบุคลากรโรงพยาบาลได้มีการปฏิบัติตาม ข้อเสนอแนะ หรือไม่ อย่างไร)
5. ผลการสำรวจและประเมิน

องค์ประกอบที่ 7 ผลลัพธ์การดำเนินงาน

ความสำเร็จ/กิจกรรม	ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก

คำชี้แจงแบบประเมินตนเอง (Self Assessment)
เพื่อการพัฒนาคลินิกไร้พุงคุณภาพ (DPAC Quality)
สำหรับสถานบริการสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

แนวคิดหลัก/วัตถุประสงค์

ปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง และ โรคมะเร็ง เป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญระดับประเทศ เนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนคนไทย มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้อัตราเสี่ยงและอัตราการเกิดของโรคอ้วนลงพุง และโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มสูงขึ้นจากรายงานสถิติสุขภาพทั่วโลก พ.ศ. 2555 ขององค์การอนามัยโลกพบว่า 1 ใน 10 ของประชาชนในวัยผู้ใหญ่ป่วยเป็นโรคเบาหวานและ 1 ใน 3 มีภาวะความดันโลหิตสูง นอกจากนี้พบว่าประมาณร้อยละ 63 ของการเสียชีวิตทั้งหมดทั่วโลกเกิดจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ โดยเพิ่มการเคลื่อนไหวร่างกาย/การมีกิจกรรมทางกาย (Physical Activity) การมีพฤติกรรมสุขภาพด้านอาหารและโภชนาการ (Diet) ที่เหมาะสม ลดอาหารหวาน มัน เค็ม เพิ่มการรับประทานผักผลไม้ ควบคุมป้องกันไม่ให้เกิดภาวะโภชนาการเกิน ลดการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา จัดการอารมณ์ เน้นการลดปัจจัยเสี่ยง ป้องกันภาวะน้ำหนักเกิน/อ้วนลงพุง และป้องกันการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้ ทั้งนี้ กรมอนามัย มีนโยบายส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ 3 อ. 2 ส. โดยดำเนินการสนับสนุน

การจัดตั้งคลินิกไร้พุง (DPAC : Diet & Physical Activity Clinic) ในสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการในคลินิกไร้พุง และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรังให้แก่ประชาชน

โครงการพัฒนาคลินิกไร้พุงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการดำเนินงานและการขยายผลการจัดตั้งคลินิกไร้พุง (DPAC) พัฒนาเกณฑ์และจัดทำคู่มือการดำเนินงานคลินิกไร้พุง (DPAC) ในสถานบริการสาธารณสุขแต่ละระดับ เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการดำเนินงานสู่เป้าหมายคลินิกไร้พุงคุณภาพ (DPAC Quality) สร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชน ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและลดภาวะโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

กรอบการประเมิน

กรอบการประเมินตนเอง ประกอบด้วย เนื้อหา 7 หมวด ตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ได้แก่ การนำองค์กร การวางแผนและบริหารเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นผู้รับบริการ/ประชาชน การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์การดำเนินงาน โดยปรับเนื้อหาในในแต่ละหมวดให้เหมาะสมแล้วจัดทำเป็นเกณฑ์ประเมินสถานบริการสาธารณสุขระดับ รพศ./รพท./รพช./รพ.สต. และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ในสังกัดกรมอนามัย

วิธีการดำเนินงาน

1. สถานบริการสาธารณสุขระดับ รพศ./รพท./รพช./รพ.สต. และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ สังกัดกรมอนามัย ประเมินการพัฒนาด้วยตนเองตามเกณฑ์ที่กำหนด ตั้งแต่เดือนมีนาคม-กันยายน 2558 และส่งผลการประเมินตนเองให้กับทีมประเมินศูนย์อนามัยเขตร่วมกับจังหวัด เพื่อรับการตรวจประเมินเชิงคุณภาพ ภายในเดือนมิถุนายน 2558 ทั้งนี้ สถานบริการสาธารณสุขระดับ รพศ./รพท./รพช./รพ.สต. และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ สังกัดกรมอนามัย จัดทำสรุปบทเรียนเพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ไปยังสถานบริการอื่นๆ ตามระยะเวลาที่เห็นสมควร เช่น สรุปผล 6 เดือน 12 เดือน เป็นต้น

2. ทีมประเมินระดับศูนย์อนามัยเขตร่วมกับจังหวัดตรวจประเมินเชิงคุณภาพการดำเนินงานของสถานบริการสาธารณสุขที่ผ่านการคัดเลือกประเภทละ 1 แห่ง (มิถุนายน-กรกฎาคม 2558)

3. ทีมประเมินจากกรมวิชาการและศูนย์อนามัยตรวจประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ (DPAC Quality) และคัดเลือกสถานบริการสาธารณสุขระดับดีเด่น ดีเยี่ยม (กรกฎาคม-สิงหาคม 2558) และนำเสนอเป็นรูปแบบการดำเนินงานที่ดี (Best practice) ในงานประชุมวิชาการกรมอนามัย

หมายเหตุ : สามารถดาวน์โหลดเอกสาร แบบประเมินตนเอง

(Self Assessment) เพื่อการพัฒนาคลินิกไร้พุงคุณภาพ

สำหรับสถานบริการสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2558 ได้ที่ <http://dopah.anamai.moph.go.th>

<https://sites.google.com/site/exercisemoph/home>

เกณฑ์การประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ สำหรับสถานบริการสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

คำชี้แจง

เป็นเกณฑ์ที่จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้ รพศ./รพท./รพช./รพ.สต. และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ในสังกัดกรมอนามัยใช้แนวทางที่บูรณาการในการจัดการการดำเนินงานตามโครงการคลินิกไร้พุงคุณภาพ (DPAC Quality) มุ่งหวังให้มีกระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเน้นความสำเร็จหรือผลลัพธ์ พัฒนาขีดความสามารถของโรงพยาบาลและบุคลากรสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมและแนวทางปฏิบัติที่หลากหลาย

ขั้นตอนในการประเมิน การดำเนินงานสถานบริการสุขภาพ (รพศ./รพท./รพช./รพ.สต. และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ในสังกัดกรมอนามัย)

1. สถานบริการสาธารณสุขประเมินตนเองตามเกณฑ์ประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย 7 หมวด (ตามเกณฑ์ประเมิน PMQA)
2. ทีมประเมินจากศูนย์อนามัยเขตร่วมกับจังหวัดสุ่มประเมินตามเกณฑ์ประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ
3. ผลการประเมิน ผลรวมของคะแนนทั้ง 7 หมวด แบ่งระดับได้ดังนี้
 - ระดับดีเยี่ยม มีค่าคะแนนรวมเท่ากับ 90-100
(ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ 4)
 - ระดับดีมาก มีค่าคะแนนรวมเท่ากับ 80-89
(ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ 3)
 - ระดับดี มีค่าคะแนนรวมเท่ากับ 70-79
(ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ 2)

ระดับพอใช้ มีค่าคะแนนรวมเท่ากับ 60-69
(ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ 1)

ระดับปรับปรุง มีค่าคะแนนรวมเท่ากับ น้อยกว่า 60
(ไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพต้องปรับปรุง)

4. ทีมประเมินจากศูนย์อนามัยเขตร่วมกับจังหวัดลงตรวจประเมินจริงในพื้นที่เชิงคุณภาพ (กำหนดเกณฑ์ตามความเหมาะสม) เพื่อทำการคัดเลือกคลินิกไร้พุงคุณภาพ

คำนิยาม :

● **คลินิกไร้พุง (DPAC)** หมายถึง คลินิกที่มีการดำเนินการให้บริการในโรงพยาบาล เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารตามหลักโภชนาการ และการมีกิจกรรมการเคลื่อนไหวออกแรง/ออกกำลังกาย รวมถึงการสนับสนุนให้เกิดความยั่งยืน โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

1. มีการจัดตั้งคลินิก
2. มีทีมงาน
3. มีรูปแบบการดำเนินกิจกรรมการให้บริการในคลินิก
4. มีระบบการประเมิน/ติดตาม/พัฒนาแผนในการติดตาม

● **คลินิกไร้พุงคุณภาพ (DPAC Quality)** หมายถึง คลินิกไร้พุงที่มีการดำเนินการให้บริการในสถานบริการสาธารณสุข ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และกรมอนามัย เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารตามหลักโภชนาการและการมีกิจกรรมการเคลื่อนไหวออกแรง/ออกกำลังกาย รวมถึงการสนับสนุนให้เกิดความยั่งยืน ผ่านเกณฑ์การประเมินคลินิกไร้พุง

- กลุ่มเป้าหมายของคลินิกไร้พุงคุณภาพ ครอบคลุมประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจดูแลสุขภาพและประชาชนที่มีโรคประจำตัวโรคเรื้อรัง 5 โรค หรือประชาชนกลุ่มเสี่ยงด้านพฤติกรรม
- กระบวนการให้บริการคลินิกไร้พุง* หมายถึง หน่วยงานสถานบริการสาธารณสุขมีกระบวนการให้คำปรึกษาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ 3 อ. เพื่อลดอ้วน ลดเสี่ยง ลดโรค ดังนี้
 1. มีกระบวนการคัดกรอง กลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ในประชากรอายุ ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ในสถานบริการหรือในชุมชน เพื่อให้สามารถจัดบริการได้อย่างเหมาะสม
 2. มีกระบวนการให้คำปรึกษาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ 3 อ. เพื่อลดอ้วน ลดเสี่ยง ลดโรค ดังนี้
 - ลงทะเบียนผู้เข้ารับบริการที่มาจากการคัดกรอง หรือส่งต่อมาจากคลินิก NCD ผู้ที่สนใจการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ลดอ้วน ลดเสี่ยง ลดโรค
 - ประเมินพฤติกรรมการกิน ออกกำลังกาย และอารมณ์
 - ประเมินภาวะสุขภาพ/ทดสอบสมรรถภาพทางกาย
 - ประเมินความพร้อมในการปรับเปลี่ยนกิจกรรม
 - ให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้รับบริการตระหนักรู้ถึงภัยพฤติกรรมเสี่ยงโอกาสเกิดโรค และให้ความช่วยเหลือตามทฤษฎีขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Stages of change theory) หรือทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอื่นๆ
 - ตั้งเป้าหมายการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ 3 อ.

3. ให้ความรู้การสอนทักษะ จัดโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- 3 อ. รายบุคคล รายกลุ่ม การจัดการบรรยายพิเศษ การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ การจัดนิทรรศการ การเผยแพร่ความรู้
4. การนัดหมายและติดตามประเมินผล

แนวทางการพัฒนาคลินิกไร้พุงคุณภาพ ดังนี้

1. การปรับวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ดำเนินการให้เกิดการบูรณาการบริการให้เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ เพื่อส่งเสริมป้องกันการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
2. พัฒนาคลินิกไร้พุง ให้มีคุณภาพโดยประยุกต์ใช้การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA ย่อมาจาก Public Sector Management Quality Award) และยึดผู้มารับบริการหรือผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง
3. เพิ่มการดูแลแบบผสมผสาน โดยบูรณาการงานคลินิกไร้พุง (DPAC) และงานโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCD) ประสานการดำเนินงานร่วมกันเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพในการส่งเสริม ป้องกัน และบำบัดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังอย่างยั่งยืน
4. เพิ่มคุณภาพในกระบวนการจัดการ และคุณภาพการบริหารจัดการทางคลินิก (Clinical Quality)
5. เชื่อมโยงการเข้าถึงการดูแลในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน
6. มีการสนับสนุนการใช้ข่าวสาร และทรัพยากรร่วมกัน

แบบประเมินตนเอง (Self Assessment)
เพื่อการพัฒนาคลินิกโรงพยาบาล
สำหรับสถานบริการสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

ชื่อโรงพยาบาล

อำเภอ.....จังหวัด.....

เครือข่ายบริการที่ ภาค

กลาง ตะวันออกเฉียงเหนือ

เหนือ ใต้

ขนาดของโรงพยาบาล ระดับ A (รพศ.)

ระดับ S (รพท.ขนาดใหญ่)

ระดับ M1 (รพท.ขนาดเล็ก)

ระดับ M2 (รพท.>120 เตียงขึ้นไป)

ระดับ F1 (รพช. 60-120 เตียง)

ระดับ F2 (รพช. 30-90 เตียง)

ระดับ F3 (รพช. 10 เตียง)

ระดับ รพ.สต.

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพในสังกัดกรมอนามัย

องค์ประกอบหลัก	เกณฑ์	การประเมินตนเอง		ผลการประเมิน
		มี/ ดำเนินการ	ไม่มี/ ไม่ได้ ดำเนินการ	คะแนน ที่ได้
1. การนำองค์กร (10 คะแนน)	1.1 นโยบาย การดำเนินงาน คลินิกไร้พุง (DPAC) /คลินิกปรับเปลี่ยน พฤติกรรมด้าน 3 อ. ในระดับกระทรวง สาธารณสุข หรือนโยบาย ของหน่วยงานสถาน บริการสาธารณสุข ที่กำหนดขึ้น (2.5 คะแนน)			
	1.2 โครงสร้าง และ ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนใน การดำเนินงาน คลินิกไร้พุง (DPAC) / คลินิกปรับเปลี่ยน พฤติกรรม ด้าน 3 อ. (2.5 คะแนน)			

ชื่อโรงพยาบาล..... (โปรดใส่ชื่อโรงพยาบาลทุกหน้า)

องค์ประกอบหลัก	เกณฑ์	การประเมินตนเอง		ผลการประเมิน
		มี/ ดำเนินการ	ไม่มี/ ไม่ได้ ดำเนินการ	คะแนน ที่ได้
	1.3 มีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ให้แก่ บุคลากรของสถาน บริการ โรงพยาบาล ผู้รับบริการ และ ประชาชนทั่วไปรับรู้ เกี่ยวกับนโยบาย กลวิธี และมาตรการต่อการ บริการคลินิกไร้พุง (DPAC) และ/หรือ คลินิก NCD (2.5 คะแนน)			

ชื่อโรงพยาบาล..... (โปรดใส่ชื่อโรงพยาบาลทุกหน้า)

องค์ประกอบหลัก	เกณฑ์	การประเมินตนเอง		ผลการประเมิน
		มี/ ดำเนินการ	ไม่มี/ ไม่ได้ ดำเนินการ	คะแนน ที่ได้
	<p>1.4 มีการสนับสนุนเพื่อ ประสานการบริการ และใช้ทรัพยากรร่วม กันในการดำเนินงาน คลินิกไร้พุง (DPAC)/ คลินิก NCD สร้างความเข้มแข็งให้ แก่ชุมชน สนับสนุน สุขภาพชุมชนประสาน และสร้างความร่วมมือ กับองค์กรอื่น (2.5 คะแนน)</p>			
คะแนนรวม				

ชื่อโรงพยาบาล..... (โปรดใส่ชื่อโรงพยาบาลทุกหน้า)

องค์ประกอบหลัก	เกณฑ์	การประเมินตนเอง		ผลการประเมิน
		มี/ ดำเนินการ	ไม่มี/ ไม่ได้ ดำเนินการ	คะแนน ที่ได้
2. การวางแผน และบริหาร เชิงกลยุทธ์ (10 คะแนน)	2.1 การวางแผนกลยุทธ์ หรือแผนงาน/โครงการ ที่สอดคล้องกับการ ดำเนินงานโดยบูรณาการ จากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง (2.5 คะแนน)			
	2.2 การจัดทำแผน ปฏิบัติการที่สอดคล้อง กับแผนกลยุทธ์ และ ความต้องการของผู้รับ บริการเพื่อเป็น คลินิกไร้พุงคุณภาพ (2.5 คะแนน)			
	2.3 กลไก การดูแล กำกับ และติดตาม ประเมินผล (2.5 คะแนน)			

ชื่อโรงพยาบาล..... (โปรดใส่ชื่อโรงพยาบาลทุกหน้า)

องค์ประกอบหลัก	เกณฑ์	การประเมินตนเอง		ผลการประเมิน
		มี/ ดำเนินการ	ไม่มี/ ไม่ได้ ดำเนินการ	คะแนน ที่ได้
	2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล และนำผลการประเมิน สู่การปฏิบัติ หรือปรับแผน (2.5 คะแนน)			
คะแนนรวม				
3. การมุ่งเน้น ผู้รับบริการ/ ประชาชน (10 คะแนน)	3.1 การรับฟังความคิด เห็น/ความต้องการ ของ ผู้รับบริการ (2.5 คะแนน)			
	3.2 การประเมินความ พึงพอใจและ หรือ ความผูกพันของผู้รับ บริการ (2.5 คะแนน)			
	3.3 การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์คลินิก ไร้พุง (DPAC) แก่ ผู้รับบริการ ประชาชน และภาคีเครือข่าย (2.5 คะแนน)			

ชื่อโรงพยาบาล..... (โปรดใส่ชื่อโรงพยาบาลทุกหน้า)

องค์ประกอบหลัก	เกณฑ์	การประเมินตนเอง		ผลการประเมิน
		มี/ ดำเนินการ	ไม่มี/ ไม่ได้ ดำเนินการ	คะแนน ที่ได้
	3.4 การสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับบริการประชาชน ภาคีเครือข่าย (2.5 คะแนน)			
คะแนนรวม				
4. การวัด วิเคราะห์ และการจัด การความรู้ (10 คะแนน)	4.1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและมีข้อมูลเปรียบเทียบ (2คะแนน)			
	4.2 การจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อสะดวกในการใช้งาน (2 คะแนน)			
	4.3 การจัดการความรู้เพื่อบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ/แผนงาน (2 คะแนน)			

ชื่อโรงพยาบาล..... (โปรดใส่ชื่อโรงพยาบาลทุกหน้า)

องค์ประกอบหลัก	เกณฑ์	การประเมินตนเอง		ผลการประเมิน
		มี/ ดำเนินการ	ไม่มี/ ไม่ได้ ดำเนินการ	คะแนน ที่ได้
	4.4 การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศหรือการจัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (Hardware/ software) (2 คะแนน)			
	4.5 การปรับปรุงผลการดำเนินงาน (2 คะแนน)			
คะแนนรวม				
5. การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล (10 คะแนน)	5.1 ชีตความสามารถและอัตรากำลังของบุคลากรเพียงพอและได้รับการอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (2 คะแนน)			

ชื่อโรงพยาบาล..... (โปรดใส่ชื่อโรงพยาบาลทุกหน้า)

องค์ประกอบหลัก	เกณฑ์	การประเมินตนเอง		ผลการประเมิน
		มี/ ดำเนินการ	ไม่มี/ ไม่ได้ ดำเนินการ	คะแนน ที่ได้
	5.2 สภาพแวดล้อมในการทำงานของบุคลากรมีความเหมาะสมหรือมีสิ่งจูงใจในการทำงาน / สิทธิประโยชน์/ การเชิดชูเกียรติ (2 คะแนน)			
	5.3 ความผูกพันของบุคลากร และการสร้างความผูกพัน/การทำงานเป็นทีม (2 คะแนน)			
	5.4 การใส่ใจต่อสุขภาพของบุคลากรในองค์กร (การตรวจสุขภาพประจำปี/การมีแผนปฏิบัติการและเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ 3 อ.) (2 คะแนน)			

ชื่อโรงพยาบาล..... (โปรดใส่ชื่อโรงพยาบาลทุกหน้า)

องค์ประกอบหลัก	เกณฑ์	การประเมินตนเอง		ผลการประเมิน
		มี/ ดำเนินการ	ไม่มี/ ไม่ได้ ดำเนินการ	คะแนน ที่ได้
	5.5 การส่งเสริมให้บุคลากรเป็นบุคคลต้นแบบด้านสุขภาพ (2 คะแนน)			
คะแนนรวม				
6. การจัดการกระบวนการ * (25 คะแนน)	6.1 การออกแบบระบบงานที่ครอบคลุมทั้งในสถานบริการ และชุมชน รวมทั้งการเชื่อมต่อการให้บริการได้แก่ - ระบบการบริการในสถานบริการ สาธารณสุข - ระบบการดำเนินงานเชิงรุก - ระบบการรับส่งต่อ (5 คะแนน)			

*ดูรายละเอียดในคำนิยามกระบวนการในบริการคลินิกไร้พุง

ชื่อโรงพยาบาล..... (โปรดใส่ชื่อโรงพยาบาลทุกหน้า)

องค์ประกอบหลัก	เกณฑ์	การประเมินตนเอง		ผลการประเมิน
		มี/ ดำเนินการ	ไม่มี/ ไม่ได้ ดำเนินการ	คะแนน ที่ได้
	6.2 กระบวนการทำงาน - การคัดกรอง และประเมิน ผู้รับบริการ - การวางแผนการ ดูแลผู้รับบริการ - การดูแลโดย บุคลากร สาธารณสุข 1. ให้คำปรึกษา แบบองค์รวม ให้ข้อมูลและ เสริมพลังเพื่อ ปรับเปลี่ยน พฤติกรรม 2. การฝึกทักษะ 3 อ. และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (15 คะแนน)			

ชื่อโรงพยาบาล..... (โปรดใส่ชื่อโรงพยาบาลทุกหน้า)

องค์ประกอบหลัก	เกณฑ์	การประเมินตนเอง		ผลการประเมิน
		มี/ ดำเนินการ	ไม่มี/ ไม่ได้ ดำเนินการ	คะแนน ที่ได้
	<p>6.3 ระบบบริหาร ความเสี่ยง ความปลอดภัย และคุณภาพการให้ บริการคลินิกไร้พุง (DPAC)</p> <p>(2.5 คะแนน)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การดูแลเฉพาะ เช่น ภาวะฉุกละหุน - การดูแลต่อเนื่อง และการส่งต่อ 			
	<p>6.4 การจัดการสถานที่ ให้บริการและวัสดุ อุปกรณ์ (บอกวิธีการใช้ เครื่องมือ/วัสดุ/อุปกรณ์ และตรวจสอบคุณภาพ)</p> <p>(2.5 คะแนน)</p>			
คะแนนรวม				

ชื่อโรงพยาบาล..... (โปรดใส่ชื่อโรงพยาบาลทุกหน้า)

องค์ประกอบหลัก	เกณฑ์	การประเมินตนเอง		ผลการประเมิน
		มี/ ดำเนินการ	ไม่มี/ ไม่ได้ ดำเนินการ	คะแนน ที่ได้
7. ผลลัพธ์ การดำเนินงาน (25 คะแนน)	7.1 ผลลัพธ์ด้านสุขภาพ ผู้รับบริการ (Clinical outcome) (20 คะแนน) ประกอบด้วย 7.1.1 ร้อยละของ การเข้าถึงบริการ คลินิกไร้พุง (DPAC) ของกลุ่มเสี่ยง (Pre DM, Pre HT, Overweight and Obesity) 7.1.2 ร้อยละของ การติดตามครบของ กลุ่มผู้บริการคลินิกไร้พุง 7.1.3 ร้อยละของ การเปลี่ยนแปลงด้าน สุขภาพของผู้บริการ ได้แก่			

ชื่อโรงพยาบาล..... (โปรดใส่ชื่อโรงพยาบาลทุกหน้า)

องค์ประกอบหลัก	เกณฑ์	การประเมินตนเอง		ผลการประเมิน
		มี/ดำเนินการ	ไม่มี/ไม่ได้ดำเนินการ	คะแนนที่ได้
	<ul style="list-style-type: none"> - เส้นรอบเอว - BMI - ความดันโลหิต - ระดับน้ำตาลในเลือด - ระดับไขมันในเลือด <p>7.1.4 ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อกระบวนการให้บริการในคลินิกไร้พุง (DPAC)</p> <p>7.1.5 ร้อยละของผู้รับบริการมีคะแนนการประเมินพฤติกรรม การกิน ออกกำลังกาย และอารมณ์ (20 ข้อ) ดีขึ้น</p>			

ชื่อโรงพยาบาล..... (โปรดใส่ชื่อโรงพยาบาลทุกหน้า)

องค์ประกอบหลัก	เกณฑ์	การประเมินตนเอง		ผลการประเมิน
		มี/ ดำเนินการ	ไม่มี/ ไม่ได้ ดำเนินการ	คะแนน ที่ได้
	<p>7.2 ผลลัพธ์ด้านการบูรณาการ และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย (5 คะแนน)</p> <p>7.2.1 มีการบูรณาการงาน DPAC กับงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น</p> <p>7.2.2 การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งเพิ่มขึ้น</p>			
คะแนนรวม				

ชื่อโรงพยาบาล..... (โปรดใส่ชื่อโรงพยาบาลทุกหน้า)

ใบให้คะแนน
สำหรับผู้ตรวจประเมินคลินิกโรงพยาบาล (DPAC Quality)

ชื่อโรงพยาบาล

ที่อยู่

ลำดับ ที่	รายการเกณฑ์ประเมิน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้	หมายเหตุ
1	การนำองค์กร	10		
2	การวางแผนและบริหารเชิงกลยุทธ์	10		
3	การมุ่งเน้นผู้รับบริการ/ประชาชน	10		
4	การวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้	10		
5	การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล	10		
6	การจัดการกระบวนการ	25		
7	ผลลัพธ์การดำเนินงาน	25		
รวมทั้งสิ้น		100		

ชื่อ-สกุล ผู้ประสาน

ตำแหน่ง

หน่วยงาน.....

โทรศัพท์ที่ทำงาน

โทรศัพท์มือถือ

E-mail

คู่มือการประเมิน คลินิกไร้พุง คุณภาพ (DPAC Quality)

กลุ่มการออกกำลังกายเพื่อป้องกัน
และบำบัดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

กองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ISBN 978-616-11-2273-7

คู่มือการประเมินคลินิกไร้พุง คุณภาพ (DPAC Quality)

ที่ปรึกษา

ดร.นายแพทย์พรเทพ	ศิริวนารังสรรค์	อธิบดีกรมอนามัย
นายแพทย์ณรงค์	สายวงศ์	รองอธิบดีกรมอนามัย
แพทย์หญิงนันทา	อ่วมกุล	ที่ปรึกษากรมอนามัย
นายแพทย์เกษม	เวชสุทธานนท์	ผู้อำนวยการกองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิทธา	พงษ์พิบูลย์	คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณาธิการ

นางนงพะงา	ศิวานูวัฒน์
นางสาวอำนวยการ	ภูภัทรพงศ์
นายชัยรัชต์	จันทร์ตรี
นายวัฒนา	อัมพรพันธ์สกุล
คณะทำงาน DPAC กรมอนามัย	

รวบรวมและจัดทำโดย

กองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ กรมอนามัย
กระทรวงสาธารณสุข ถ.ติวานนท์
อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
พิมพ์ที่ : ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม
พิมพ์ที่ครั้งที่ 1 : กันยายน พ.ศ. 2557
จำนวน : 6,700 เล่ม
ISBN : 978-616-11-2273-7

คำนำ

การดำเนินงานเพื่อพัฒนางานสาธารณสุขเป็นเรื่องจำเป็น และเป็นกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากประชากรที่มีสุขภาพดีย่อมเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาและต่อยอดในการพัฒนาด้านอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคม ดังนั้นสถานบริการสาธารณสุขมีหน้าที่และบทบาทความรับผิดชอบในการรักษาพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค โดยเน้นที่การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่ระดับปฐมภูมิ (Primary Prevention) มีการดำเนินงานแบบผสมผสาน ส่งเสริมสุขภาพทุกช่วงวัยของชีวิตในบุคคล ครอบครัว และชุมชน ที่อาศัยการทำงานเชิงรุกสู่การลดปัจจัยเสี่ยงร่วมระดับประชากรทั่วไป ทั้งนี้ กรมอนามัย โดยกองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ได้ดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพป้องกันและบำบัดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ด้วยการออกกำลังกาย จึงได้ดำเนินโครงการพัฒนาคลินิกไร้พุงคุณภาพ โดยจัดทำเกณฑ์การประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ (DPAC Quality) และจัดทำคู่มือผู้ประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ ในการขยายผลและพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานคลินิกไร้พุงในสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับให้ครอบคลุมต่อไป

คู่มือการประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ (DPAC Quality) ฉบับนี้ได้รับความร่วมมือจากศูนย์อนามัยเขตที่ 1-12 กรมวิชาการ สำนักโภชนาการและหน่วยงานโรงพยาบาลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมี กองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ กรมอนามัย เป็นผู้ประสานการดำเนินงาน คู่มือการประเมินฉบับนี้ เป็นคู่มือฉบับแรกที่ใช้ดำเนินการประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ หากมีข้อเสนอแนะในการแก้ไข เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความเหมาะสม คณะผู้จัดทำยินดีน้อมรับเพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องและมีประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ขอขอบพระคุณ แพทย์หญิงนันทา อ่วมกุล นายแพทย์เกษม เวชสุทธานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิทธา พงษ์พิบูลย์ วัฒน โอภาสนี้เป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นและผลักดัน/ขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อคนไทยมีสุขภาพดีตลอดไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 ❖	ขั้นตอนการพัฒนาและประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ 1
บทที่ 2 ❖	แนวทางในการประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพ ในสถานบริการสาธารณสุข (DPAC Quality) 8
บทที่ 3 ❖	แนวทางการเขียนรายงาน 10
	❖ แบบบันทึกข้อมูลสำหรับผู้ประเมินเพื่อเข้า เยี่ยมสำรวจโรงพยาบาลในสถานบริการสาธารณสุข 13
ภาคผนวก ❖	คำชี้แจงแบบประเมินตนเอง (Self Assessment) 25
	❖ เกณฑ์การประเมินคลินิกไร้พุงคุณภาพสำหรับ ในสถานบริการสาธารณสุขระดับ 28

❖ แบบประเมินตนเอง (Self Assessment)	32
❖ ไขให้คะแนนสำหรับผู้ตรวจประเมิน คลินิกไร้พุงคุณภาพ	48
❖ แบบประเมินตนเองเรื่อง พฤติกรรมการกิน ออกกำลัง และอารมณ์	50

กองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

